ธนาคารแห่งประเทศไทย

26 ตุลาคม 2569

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

ที่ ธปท.ว. 6621 /2569 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 57/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2569 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 143 ตอนพิเศษ 254 ง ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2569 แล้ว โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 เป็นต้นไป

หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันการเงินยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด เพื่อป้องกันมิให้สถาบันการเงินถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เนื่องจากการทำธุรกรรมโดยใช้เงินสดมีข้อจำกัดในการติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงิน ในครั้งนี้ ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์จากประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 16/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน ลงวันที่ 18 มีนาคม 2569 (เน้นธุรกรรมเบิกถอนเงินสดหรือธุรกรรมที่เกี่ยวกับเช็คที่ส่งผลให้เกิดการเบิกถอนเงิน) โดยยังคงไว้ซึ่งหลักการเดิมกล่าวคือ สถาบันการเงินต้องบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดอย่างรัดกุมตลอดกระบวนการและเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า รวมถึงสอดคล้องกับลักษณะธุรกรรมหรือช่องทางการให้บริการ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และพื้นที่หรือประเทศ โดยสถาบันการเงินต้องดูแลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวไม่สร้างภาระแก่ลูกค้าจนเกินควร และต้องมีแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นธรรม ทั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของการปรับปรุงได้ดังนี้

(1) หลักเกณฑ์ขยายขอบเขตของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดให้ครอบคลุมการรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน การรับฝากเงินที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน

(2) กรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีมูลค่าสูง สถาบันการเงินต้องสนับสนุนให้ทำธุรกรรมด้วยวิธีการอื่นที่ไม่ใช่การใช้เงินสดและสามารถติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงินได้ เป็นลำดับแรก

(3) กรณีสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความผิดปกติ หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดโดยรวมในทุกช่องทางการให้บริการ ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน หรือตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าต่อครั้ง ตามแต่ละประเภทของธุรกรรมที่กำหนดในข้อ (1) ให้สถาบันการเงินขอข้อมูลแหล่งที่มาของเงินและข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม ทั้งนี้ สำหรับ

การเบิกถอนเงินสดหรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน ให้ขอเฉพาะข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม

นอกจากนี้ ให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูลลูกค้าและพฤติกรรมการทำธุรกรรมของลูกค้าประกอบกับข้อมูลที่ได้รับข้างต้น เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมในครั้งนั้น โดยหากพบการทำธุรกรรมที่ไม่สอดคล้องหรือไม่สมเหตุสมผล หรือมีข้อสงสัยในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น หรือไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) สถาบันการเงินต้องไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

(4) สถาบันการเงินต้องจัดเก็บข้อมูลการแสดงตัวตนของบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า เมื่อบุคคลดังกล่าวทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า สำหรับธุรกรรมการเบิกถอนเงินสดหรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน การรับฝากเงินที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน หรือตั้งแต่ 5 แสนบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า สำหรับการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันการเงินมีกระบวนการติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจจับ และตรวจสอบพฤติกรรมการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติอย่างรัดกุม ธปท. จะติดตามการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินอย่างใกล้ชิด โดยหากพบข้อมูลการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติเพิ่มขึ้นหรือไม่มีแนวโน้มลดลงจนอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อระบบสถาบันการเงิน ธปท. อาจพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ภาณุเดชทิพย์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ผู้ว่าการแทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 57/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6542, 0 2283 6851
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ FIOP-RPD@bot.or.th

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ 57 /2569

เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน

---

1. **เหตุผลในการออกประกาศ**

การทำธุรกรรมโดยใช้เงินสดสามารถทำได้ง่ายและคล่องตัวโดยไม่มีการบันทึกข้อมูลการทำธุรกรรมและตัวตนผู้ใช้เงินสด จึงมีข้อจำกัดอย่างมีนัยสำคัญในการติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงิน การใช้เงินสดจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่มักถูกใช้ในการปิดบังการเคลื่อนย้ายเงินหรือปกปิดแหล่งที่มาของเงินที่ได้มาจากการก่ออาชญากรรม ซึ่งสถาบันการเงินเป็นผู้ให้บริการทางการเงินหลักที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ทั้งการรับฝากเงินสด การเบิกถอนเงินสด **การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์** ดังนั้น สถาบันการเงินจึงอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการกระทำความผิดปะปนไปกับการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไปได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานและความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันมิให้สถาบันการเงินถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน **ซึ่งที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด โดยเน้นธุรกรรมเบิกถอนเงินสดหรือธุรกรรมที่เกี่ยวกับเช็คที่ส่งผลให้เกิดการเบิกถอนเงินสด เนื่องจากเป็นธุรกรรมที่มีข้อจำกัดในการติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงิน อย่างไรก็ดี นอกจากธุรกรรมเบิกถอนเงินสดตามที่กล่าวแล้ว ยังมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในลักษณะอื่นอีก ได้แก่ (1) การรับฝากเงินสด (2) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ และ (3) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ ซึ่งอาจเป็นช่องทางสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด โดยขยายขอบเขตธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมตามที่กล่าวข้างต้นซึ่งไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจนของเงินสดดังกล่าว เพิ่มเติมจากการเบิกถอนเงินสด เพื่อให้สถาบันการเงินยกระดับการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดให้**ครอบคลุมยิ่งขึ้นตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่การจัดให้ลูกค้าแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนการทำธุรกรรม การขอข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเอกสารประกอบวัตถุประสงค์ รวมถึงแหล่งที่มาของเงินในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สอดคล้องตาม

ระดับความเสี่ยง และกระบวนการติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจจับและตรวจสอบพฤติกรรมของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด รวมทั้งการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อตรวจพบหรือได้รับแจ้งการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่ผิดปกติไปจากการทำธุรกรรมทั่วไปหรือไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมปกติของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** หรือมีปริมาณธุรกรรมสูงเกินกว่าการทำธุรกรรมทั่วไป ตลอดจนการจัดให้มีแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความใน**มาตรา 36** มาตรา 39 มาตรา 41 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 16/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน ลงวันที่ 18 มีนาคม 2569

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด” หมายความว่า **ธุรกรรมดังต่อไปนี้**

(1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงิน**เป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม** การยื่นเช็ค**หรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม**ให้สถาบันการเงินใช้เงิน

(2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน[1] รวมถึงการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก เช่น การรับฝากเงินโดยสถาบันการเงินออกบัตรเงินฝาก ตั๋วแลกเงิน หรือตั๋วสัญญาใช้เงินให้แก่ผู้ฝากเงิน

---

[1] **เช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ได้ซื้อโดยการตัดเงินจากบัญชีกระแสรายวันหรือบัญชีเงินฝากของบุคคล**

(3) การรับแลกเปลี่ยนเงิน ได้แก่

(3.1) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท โดยไม่รวมการแลกเปลี่ยนธนบัตรชำรุด

(3.2) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์

(3.3) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ[2]

(4) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่สถาบันการเงินเป็นผู้ออก หรือผู้แนะนำ หรือผู้ขาย ด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน[1] **เช่น การรับชำระค่าเบี้ยประกันภัย การรับชำระค่าผลิตภัณฑ์การลงทุนหรือธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน โดยไม่รวมการรับชำระสินเชื่อ**

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับสถาบันการเงิน

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลฝ่ายหนึ่งซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

5.2 หลักการ

เพื่อดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินในฐานะตัวกลางในการให้บริการทางการเงิน และเพื่อป้องกันไม่ให้สถาบันการเงินถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการกระทำความผิดในลักษณะเคลื่อนย้าย แปรสภาพ หรือ**ปกปิดหรือซุกซ่อน**เงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดปะปนไปกับการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะกรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดซึ่งมีความเสี่ยงจากการที่ไม่สามารถติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงินได้ **และอาจถูกนำไปใช้ในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย** สถาบันการเงินต้องบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดอย่างรัดกุมเพิ่มเติมจากบริการทางการเงินอื่น โดยต้องดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ครอบคลุมตลอดกระบวนการ **และ**มีความเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า รวมถึงสอดคล้องกับลักษณะธุรกรรม**หรือช่องทางการให้บริการ **ผลิตภัณฑ์**หรือบริการ **และ**พื้นที่**หรือประเทศ** และทบทวนกระบวนการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เท่าทันกับพฤติกรรมการทำ

---

[2] **ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน**

ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว **โดยเฉพาะการปกปิดหรือซุกซ่อนเงิน หรือการใช้เงินสดเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้กับกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย** นอกจากนี้ สถาบันการเงินต้องดูแลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวไม่สร้างภาระแก่ลูกค้าจนเกินควร และต้องมีแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นธรรมด้วย

5.3 หลักเกณฑ์

ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้เพิ่มเติมจากที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงิน

5.3.1 การกำหนดกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบ

ผู้บริหารระดับสูงต้องดูแลให้สถาบันการเงินกำหนดและดำเนินการตามกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบ เช่น กำหนดลักษณะหรือรูปแบบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งอาจสะท้อนได้จากมูลค่า ความถี่ หรือปัจจัยอื่น ๆ กำหนดการขอข้อมูลหรือเอกสารประกอบวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด **กำหนดอำนาจในการอนุมัติการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตามระดับความเสี่ยง** รวมถึงมีแนวทางวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** สำหรับใช้ประกอบการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ การกำหนดกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติดังกล่าวต้องเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้าและบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า รวมถึง**สอดคล้องกับ**ลักษณะธุรกรรม**หรือช่องทางการให้บริการ **ผลิตภัณฑ์หรือ**บริการ และพื้นที่**หรือประเทศ**

5.3.2 การบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด

(1) สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้าและบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** แสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดทุกครั้งซึ่งรวมถึงการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดเป็นครั้งคราว **เพื่อยืนยันตัวตนของผู้ทำธุรกรรม ป้องกันการสวมรอยทำธุรกรรมแทนลูกค้า และเพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงของลูกค้า** โดยให้ดำเนินการ**ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 1**

สำหรับข้อมูลการแสดงตัวตนของบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าและสถาบันการเงินไม่เคยจัดเก็บข้อมูลการแสดงตัวตนของบุคคลดังกล่าว ให้สถาบันการเงินจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

(1.1) กรณีการทำธุรกรรมเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน รวมถึงการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน เมื่อมีการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า

(1.2) กรณีการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ เมื่อมีการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5 แสนบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า

(2) สถาบันการเงินต้องวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** ที่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลพฤติกรรมผิดปกติ[3] ไว้ในระบบงานที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน **รวมทั้งพิจารณากำหนดกระบวนการติดตามหรือเฝ้าระวังลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าวอย่างใกล้ชิด**

(3) สถาบันการเงินต้องจัดให้มีแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกรรม และ/หรือระดับความเสี่ยงของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** และต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติดังกล่าว **รวมถึงพิจารณาวิธีการหรือช่องทางในการทำธุรกรรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมของลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าว โดยในกรณีที่ลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าวทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า สถาบันการเงินต้องสนับสนุนให้ทำธุรกรรมด้วยวิธีการอื่นที่ไม่ใช่การใช้เงินสดและสามารถติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงินได้ เป็นลำดับแรก**

(4) กรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความผิดปกติ หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า

---

[3] **สำหรับกรณีบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าและสถาบันการเงินไม่เคยจัดเก็บข้อมูลการแสดงตัวตน หากพบว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมผิดปกติ ให้สถาบันการเงินบันทึกเฉพาะลักษณะพฤติกรรมผิดปกติ เพื่อรวบรวมและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป**

โดยรวมการทำธุรกรรมทุกช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน สถาบันการเงินต้องขอข้อมูลจากลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าว และดำเนินการตามที่กำหนดเมื่อมีการทำธุรกรรมผ่านช่องทางสาขาทั่วไป ดังนี้

(4.1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน ต้องขอข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม

(4.2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน หรือการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก ต้องขอข้อมูลแหล่งที่มาของเงินและข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม

ให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูลลูกค้าและพฤติกรรมการทำธุรกรรมของลูกค้าที่สถาบันการเงินมีอยู่ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือข้อมูลที่ลูกค้าให้เพิ่มเติม ประกอบกับข้อมูลตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น[4] อย่างไรก็ดี กรณีสถาบันการเงินได้รับข้อมูลในการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) ที่น่าเชื่อถือ เป็นปัจจุบัน และเพียงพอในการพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น สถาบันการเงินสามารถใช้เพียงข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวก็ได้

ทั้งนี้ เมื่อสถาบันการเงิน**พบว่าการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) ไม่สอดคล้องหรือไม่สมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้นหรือกับข้อมูลตามที่กล่าวข้างต้น หรือมีข้อสงสัยในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น** ให้ตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) หากไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นสำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดได้ สถาบันการเงินต้องไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

กรณีสถาบันการเงินสามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นในวรรคสามได้ ให้สถาบันการเงินพิจารณาทำธุรกรรมกับลูกค้าในครั้งนั้นและติดตามการทำธุรกรรมของลูกค้ารายดังกล่าวอย่างใกล้ชิดโดยพิจารณาเพิ่มความถี่ ขั้นตอน หรือ

---

[4] **เช่น กรณีถอนเงินสดมูลค่าสูงมากเพื่อนำไปซื้อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์มูลค่าสูง ซึ่งโดยทั่วไปสามารถใช้วิธีการอื่นที่มีความสะดวกปลอดภัย และสามารถติดตามเส้นทางการเงินได้ ให้สถาบันการเงินแจ้งให้ลูกค้าดำเนินการด้วยวิธีการอื่นที่สมเหตุสมผลแทนการทำธุรกรรมด้วยเงินสด อาทิ เช็คขีดคร่อม การโอนเงิน**

ลักษณะการติดตามความสัมพันธ์ทางธุรกิจและความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรม และเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า

(5) กรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดนอกเหนือจากข้อ 5.3.2 (4) หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความผิดปกติ หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า โดยรวมการทำธุรกรรมทุกช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ดังนี้

(5.1) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน

(5.2) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท และรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าต่อครั้ง

(5.3) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน

สถาบันการเงินต้องขอข้อมูลแหล่งที่มาของเงิน ข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้รับนั้นมาวิเคราะห์ประกอบกับข้อมูลลูกค้าที่สถาบันการเงินมีอยู่ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือข้อมูลที่ลูกค้าให้เพิ่มเติม เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

ทั้งนี้ เมื่อสถาบันการเงินพบว่าการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (5.1) – 5.3.2 (5.3) ไม่สอดคล้องหรือไม่สมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้นหรือกับข้อมูลตามที่กล่าวข้างต้น หรือมีข้อสงสัยในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น สถาบันการเงินต้องไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

(6) สถาบันการเงินต้องมีกระบวนการติดตาม **เฝ้าระวัง** ตรวจจับและตรวจสอบพฤติกรรมการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า โดยต้องกำหนดแนวทางที่สามารถติดตาม **เฝ้าระวัง** ตรวจจับและตรวจสอบพฤติกรรม**การทำธุรกรรม**ของลูกค้า และกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้าอย่างเหมาะสม รวมถึงต้องทบทวนและปรับปรุงแนวทางดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินพบความเคลื่อนไหวหรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าที่มีลักษณะผิดปกติไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมปกติของลูกค้าหรือไม่มีเหตุผลประกอบการทำธุรกรรมที่ชัดเจน ให้สถาบันการเงินติดตามหรือเฝ้าระวังลูกค้ารายดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกรรม และ/หรือระดับความเสี่ยงของลูกค้า ตามกระบวนการและ

แนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่สถาบันการเงินกำหนดตามข้อ 5.3.1 **เช่น การจัดเก็บข้อมูลการไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้ากรณีที่ไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ เพื่อประโยชน์ต่อการติดตามเฝ้าระวัง** ทั้งนี้ กรณีที่สถาบันการเงินตรวจพบความผิดปกติจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดซึ่งเกี่ยวข้องกับภัยทุจริตดิจิทัล ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล (Digital Fraud Management)

(7) สถาบันการเงินต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมเงินสด เช่น ข้อมูลการแสดงตัวตนของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า ที่สถาบันการเงินได้ดำเนินการตามข้อ 5.3.2 (1)** ข้อมูลวัตถุประสงค์การทำธุรกรรม **และข้อมูลแหล่งที่มาของเงินที่นำมาทำธุรกรรม** รวมถึงบันทึกพฤติกรรมและรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย โดยเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ หรือใช้ประกอบการสอบสวนหรือดำเนินคดี หรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของสถาบันการเงิน

(8) สถาบันการเงินต้องมีแนวทางหรือกระบวนการที่เหมาะสม รวดเร็วและเป็นธรรม เพื่อดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หากปรากฏในภายหลังว่าไม่ใช่ธุรกรรมที่มีลักษณะผิดปกติ

5.3.3 การจัดทำและจัดส่งรายงานข้อมูลมายังธนาคารแห่งประเทศไทย

สถาบันการเงินต้องจัดทำและจัดส่งรายงานข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติตามรูปแบบ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถติดตามดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าได้ รวมทั้งจัดทำและจัดส่งรายงานหรือข้อมูลอื่นเพิ่มเติมเป็นรายกรณีตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยร้องขอ

5.4 การขออนุญาตหรือขอผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่สถาบันการเงินมีความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศฉบับนี้ ให้สถาบันการเงินยื่นขออนุญาตมายังธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยแสดงเหตุผล ความจำเป็น ระยะเวลา พร้อมทั้งเสนอแผนงานที่จะปฏิบัติได้ตามหลักเกณฑ์นี้ รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ทั้งนี้ ในการพิจารณา ธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี และการคุ้มครองลูกค้าที่เหมาะสม

และเป็นธรรมของสถาบันการเงิน และอาจนำความเห็นของผู้ตรวจการสถาบันการเงินมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

5.5 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการให้บริการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน หากพบว่าสถาบันการเงินไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าการดำเนินการของสถาบันการเงินอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชน หรือความมั่นคงของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2569

(นายวิทัย รัตนากร)
ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6542, 0 2283 6851

เอกสารแนบ 1

หลักเกณฑ์การแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด

การแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ก. การให้บริการผ่านสาขาทั่วไป

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	**บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า**
1. การเบิกถอนเงินสด **หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม**	**1.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย**	(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	
	1.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	(1) หนังสือเดินทาง**หรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้** (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	
2. การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน	**2.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย**	**(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	**ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีของบุคคลธรรมดาหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และขอข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีการทำธุรกรรมตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าดังนี้**

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	**บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า**
	2.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	**(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้** **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้** **(3) ลายมือชื่อ และ** **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	**(1) ข้อมูลอาชีพ และ** **(2) สถานที่ทำงาน** **สำหรับผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคลให้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคลเพิ่มเติม เมื่อมีการทำธุรกรรมตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า ดังนี้** **(1) หนังสือรับรองบริษัท และ** **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้**
3. การรับฝากเงินสด การรับฝากเงินด้วยเช็คหรือดราฟต์ ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน หรือการรับเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก	**3.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย**	**(1) บัตรประจำตัวประชาชน** **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้** **(3) ลายมือชื่อ และ** **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	
	3.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	**(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้** **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้** **(3) ลายมือชื่อ และ** **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	
4. การรับแลกเปลี่ยนเงิน ได้แก่ **(1) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท (เฉพาะกรณีทำธุรกรรมต่อครั้งตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป)** **(2) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์** **(3) การซื้อ ขาย หรือการแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ**	**4.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย**	**(1) บัตรประจำตัวประชาชน** **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้** **(3) ลายมือชื่อ และ** **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	
	4.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	**(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้**[5] **(2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้** **(3) ลายมือชื่อ และ** **(4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)**	

[5] **กรณีการทำธุรกรรมที่ผู้ทำธุรกรรมไม่ใช่ลูกค้าของสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินพิจารณาเงื่อนไขระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยประกอบด้วย**

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	**บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า**
5. การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน ด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน	**5.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย**	**ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 2.**	
	5.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ		

ข. การให้บริการผ่านสาขาอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

สถาบันการเงินต้องจัดให้มีการยืนยันตัวตนด้วยวิธีการที่มีความปลอดภัยไม่ว่าจะมีการแสดงบัตรหรือไม่มีการแสดงบัตร**สำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด** เช่น การแสดงบัตรร่วมกับการใช้รหัสส่วนบุคคล (Personal Identification Number: PIN) การใช้รหัสใช้ครั้งเดียว (One-Time Password: OTP) การยืนยันผ่านแอปพลิเคชันของสถาบันการเงิน หรือการใช้ข้อมูลชีวมิติ (Biometrics) ของลูกค้า

คำถาม – คำตอบแนบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 57/2569
เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน
ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2569

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.	ขอทราบตัวอย่างของการรับฝากเงินเข้าบัญชีด้วยเช็คหรือดราฟต์ที่ทราบแหล่งที่มาชัดเจน ซึ่งไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของประกาศฉบับนี้ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	เช็คส่วนบุคคล (personal cheque) และเช็คบริษัทหรือเช็คในนามนิติบุคคล (corporate cheque) ที่ตัดเงินจากบัญชีกระแสรายวันหรือบัญชีเงินฝากของบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าว เนื่องจากสถาบันการเงินสามารถทราบบัญชีที่เป็นแหล่งที่มาของเงินได้
2.	ขอทราบตัวอย่างของการรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน และตัวอย่างการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2569)	เช็คธนาคารหรือดราฟต์ธนาคาร เช่น แคชเชียร์เช็คที่ซื้อด้วยเงินสด/ถอนเงินหรือตัดเงินจากบัญชีมาซื้อ ซึ่งสถาบันการเงินจะไม่สามารถทราบแหล่งที่มาของเงินที่ชัดเจนจึงอยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ของประกาศฉบับนี้ <u>ตัวอย่าง</u>การสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (EDD) เช่น กรณีลูกค้าได้รับแคชเชียร์เช็คมาจากบุคคลที่สาม ให้สถาบันการเงินสอบถามแหล่งที่มาของแคชเชียร์เช็คที่ลูกค้าได้รับ อาทิ ได้รับมาด้วยวัตถุประสงค์ใด โดยไม่ต้องขอเอกสารประกอบ <u>ตัวอย่าง</u>การ EDD ที่มีแหล่งที่มาของเงินที่ชัดเจนที่สถาบันการเงินสามารถพิจารณารับฝากได้ เช่น ลูกค้าได้รับแคชเชียร์เช็คมาจากการขายสินค้า/บริการ
3.	กรณีการรับฝากเงินจากลูกค้าที่สถาบันการเงินมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เป็นปัจจุบัน และเพียงพอในการพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมแล้ว สถาบันการเงินจะต้องขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2569)	(1) <u>กรณีรับฝากเงินสด หรือรับฝากเช็คธนาคารหรือดราฟต์ธนาคารจากลูกค้าที่สถาบันการเงินมีข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับลูกค้าเป็นอย่างดี</u> เช่น ทราบลักษณะการประกอบธุรกิจ แหล่งที่มาของรายได้ กระแสเงินสด ตลอดจนปริมาณและรูปแบบธุรกรรมตามปกติของลูกค้าอย่างเพียงพอและสามารถประเมินได้ว่าธุรกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลตามที่กล่าว สถาบันการเงินไม่ต้องสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม รวมถึง

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ไม่ต้องขอเอกสารประกอบ <u>ตัวอย่าง</u> เช่น ผู้ประกอบธุรกิจร้านสะดวกซื้อ/ค้าส่ง/ค้าปลีกที่ดำเนินธุรกิจในรูปแบบแฟรนไชส์ (2) <u>กรณีรับฝากเงินสดจากลูกค้าที่สถาบันการเงินพอมีข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับลูกค้าในระดับหนึ่งซึ่งอาจไม่เท่ากับกรณีตามข้อ (1)</u> เช่น ทราบว่าลูกค้าประกอบธุรกิจที่มีการรับชำระเป็นเงินสดเป็นปกติ ตลอดจนปริมาณการทำธุรกรรมเงินสดตามปกติของลูกค้า ให้สถาบันการเงินสอบถามแหล่งที่มาของเงินสด อาทิ ได้รับมาด้วยวัตถุประสงค์ใด โดยไม่ต้องขอเอกสารประกอบ อย่างไรก็ดี หากต่อมาลักษณะและ/หรือปริมาณการทำธุรกรรมของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมีนัยสำคัญ ให้ดำเนินการตามข้อ (3) (3) <u>กรณีรับฝากเงินสดจากลูกค้าทั่วไปที่สถาบันการเงินมีข้อมูลหรือความเข้าใจเกี่ยวกับลูกค้าอย่างจำกัด จนไม่สามารถประเมินแหล่งที่มาหรือความสอดคล้องของธุรกรรมกับข้อมูลลูกค้าได้</u> ให้สถาบันการเงินสอบถามแหล่งที่มาของเงินสดและขอเอกสารประกอบ
4.	การยื่นเช็คไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงินหมายความว่าอะไร (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	การยื่นเช็คไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงินหมายถึง การที่ลูกค้านำเช็คที่ไม่ขีดคร่อมมาขึ้นเงินสดโดยตรงกับสถาบันการเงิน
5.	การที่สถาบันการเงินกำหนดเงื่อนไขสำหรับบัญชีเงินฝากประจำให้ลูกค้าโอนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยออกจากบัญชีเงินฝากประจำทั้งจำนวนไปยังบัญชีออมทรัพย์ของลูกค้าเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการฝากประจำนั้น เข้าข่ายเป็นธุรกรรมการเบิกถอนเงินสดตามประกาศฉบับนี้หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	การโอนเงินจากบัญชีหนึ่งไปอีกบัญชีหนึ่งในทุกกรณีไม่เข้าข่ายเป็นธุรกรรมการเบิกถอนเงินสดตามประกาศฉบับนี้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
6.	ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 5.3.2 (4) ที่กำหนดให้รวมการทำธุรกรรมทุกช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หมายถึงช่องทางใดบ้าง (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	ช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หมายถึง ช่องทางให้บริการที่ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดได้ ได้แก่ สาขาทั่วไป สาขาอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์การธนาคารนอกสถานที่กรณีการออกบูธหรือยานพาหนะเคลื่อนที่ และตัวแทนทางการเงิน (banking agent)
7.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า หมายถึงการทำธุรกรรมโดยนับรวมธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดทุกประเภทใช่หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	การพิจารณาธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า ให้พิจารณารวมทุกช่องทางให้บริการโดยแยกตามประเภทธุรกรรม ได้แก่ (1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือดราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน (2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือดราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน รวมถึงการรับฝากเงินที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก (3) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท (4) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือดราฟต์ (5) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ โดยให้นับรวมกันทุกสกุลเงิน (6) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงิน โดยให้นับรวมกันทุกผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่มีลักษณะเป็นเครื่องมือ/สินทรัพย์ที่สามารถรักษาความมั่งคั่งได้ ซึ่งมีความเสี่ยงที่อาจถูกนำไปใช้เป็นช่องทางสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อาทิ การรับชำระค่าเบี้ยประกันชีวิตให้นับรวมกับการรับชำระค่าผลิตภัณฑ์การลงทุนและธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน ทั้งนี้ หากลูกค้าทำธุรกรรมข้างต้นด้วยสกุลเงินตรา

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ต่างประเทศ ให้สถาบันการเงินคำนวณมูลค่าเทียบเท่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำธุรกรรม
8.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า** ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป**หรือมูลค่าเทียบเท่า**ภายใน 1 วัน หมายรวมถึงการทำธุรกรรมระหว่างวันรวมกันด้วยหรือไม่ **(ปรับปรุงเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)**	เจตนารมณ์ของหลักเกณฑ์ต้องการให้สถาบันการเงินมีการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่รัดกุม โดยกำหนดให้สถาบันการเงินต้องตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) สำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้ารวมกันตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป**หรือมูลค่าเทียบเท่า** ภายใน 1 วัน โดยคาดหวังให้สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือระบบที่ช่วยป้องกันหรือตรวจจับการทำธุรกรรมของลูกค้า **บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า**ที่อาจหลีกเลี่ยงการถูกตรวจสอบจากสถาบันการเงิน เช่น การแยกทำธุรกรรมหลายครั้ง**ภายใน 1 วัน**
9.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ**บัญชีเงินฝาก หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ**เงินสดของลูกค้าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป**หรือมูลค่าเทียบเท่า**ภายใน 1 วัน หากสถาบันการเงินไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ สถาบันการเงินสามารถไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับลูกค้าในครั้งนั้นได้ใช่หรือไม่ **(ปรับปรุงเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)**	หากสถาบันการเงินไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ ให้สถาบันการเงินไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับลูกค้าในครั้งนั้น ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน